

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 888 / DPSO
DATA 14.05.2018

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
203/24.05.2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății*, inițiată de doamna deputat Independent Oana-Mioara Bîzgan-Gayral împreună cu un grup de parlamentari USR, PMP (**Bp. 683/2017, L. 203/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificare art. 320 alin. (1) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul exceptării victimelor agresiunilor sau accidentelor cu autor necunoscut de la plata cheltuielilor ocazionate de asistența medicală.

Potrivit *Expunerii de motive*, „Asistența medicală reprezintă una dintre responsabilitățile de bază ale societății față de populație. Această responsabilitate e cu atât mai importantă în cazurile în care un accident sau un act de violență afectează viața sau integritatea corporală a unei persoane. Asistența medicală de urgență, precum și costurile de spitalizare aferente unui astfel de incident, nu ar trebui să fie suportate în niciun caz de victimă, ci de autorul agresiunii sau al accidentului”.

II. Observații

1. Potrivit dispozițiilor *Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 22/2017*¹ „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 320 alin. (1) din *Legea nr. 95/2006*, persoana care a suferit o vătămare corporală prin fapta altuia nu poate fi obligată, către furnizorul de servicii medicale, la plata cheltuielilor de spitalizare și tratament medical de care a beneficiat în cadrul unității medicale respective, potrivit legii, în limitele pachetului de bază ori minimal, după caz, în situațiile în care autorul vătămării nu a fost identificat sau persoana vătămată nu a formulat sau și-a retras plângerea prealabilă ori a intervenit împăcarea părților.

În interpretarea și aplicarea aceluiași dispoziții legale, autorul vătămării poate fi chemat în judecată, pe cale civilă separată, pentru suportarea cheltuielilor de spitalizare și tratament medical de care a beneficiat persoana vătămată, în limitele pachetului de bază ori minimal, în situația în care acesta nu răspunde penal, întrucât a intervenit împăcarea părților”.

Astfel cum s-a reținut și în cuprinsul motivării date de completul competent să judece recursul în interesul legii, obiectul acestui recurs în interesul legii constă în „*plata contravalorii cheltuielilor de spitalizare și de tratament medical efectuate de furnizorul de servicii medicale în limita pachetului de bază, dacă este vorba de o persoană asigurată sau în limita pachetului minimal, dacă este vorba de o persoană neasigurată*”, fiind precizat totodată, că, subiect activ al raportului juridic obligațional este furnizorul de servicii medicale, care are un drept de acțiune directă pentru recuperarea acestor cheltuieli, iar subiect pasiv este persoana care, prin fapta sa, a adus atingere sănătății altuia sau, după caz, care, prin fapta sa culpabilă și-a adus atingere propriei sănătăți.

Principiile de bază în materia asigurărilor sociale de sănătate expres prevăzute de lege se raportează și în ceea ce privește aplicabilitatea art. 320 alin. (1) din *Legea nr. 95/2006*, care prevede că, „*Persoanele care prin faptele lor aduc daune sănătății altei persoane, precum și daune sănătății propriei persoane, din culpă, răspund potrivit legii și au obligația să repare prejudiciul cauzat furnizorului de servicii medicale reprezentând cheltuielile efective ocazionate de asistența medicală acordată. Sumele reprezentând cheltuielile efective vor fi recuperate de către furnizorii de servicii medicale. Pentru litigiile având ca obiect recuperarea acestor sume, furnizorii de servicii medicale se subrogă în toate drepturile și obligațiile procesuale ale*

¹ privind recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere Curții de Apel Constanța cu privire la interpretarea și aplicarea art. 320 alin. (1) din *Legea nr. 95/2006*

caselor de asigurări de sănătate și dobândesc calitatea procesuală a acestora în toate procesele și cererile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, indiferent de faza de judecată.

Este de menționat faptul că textul de lege invocat reprezintă o aplicație particulară a răspunderii civile delictuale în privința prejudiciului corporal constând în vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei persoane.

De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție (ICCJ), a reținut prin *Decizia nr. 22/2017*, în privința naturii juridice a răspunderii instituite prin aceste norme speciale, că respectivele norme „*nu derogă de la principiile răspunderii civile, ci dimpotrivă constituie o aplicare a reglementărilor care cârmuiesc răspunderea civilă delictuală, privitor la cheltuielile necesitate de asistența medicală acordată victimelor unor fapte ilicite*”

Totodată, în ipoteza în care victima a suferit o vătămare a sănătății prin fapta culpabilă a unui terț, ICCJ a statuat faptul că textul legal examinat conferă furnizorului de servicii medicale calitate procesuală activă exclusiv în situațiile în care cheltuielile de spitalizare și tratament medical sunt solicitate de la persoana care prin fapta sa a adus daune sănătății altei persoane. Cu alte cuvinte, legiuitorul stabilește în mod neechivoc cine are calitate procesuală pasivă în cadrul unei astfel de acțiuni.

În acest sens, s-a menționat faptul că atât timp cât beneficiarii sistemului de asigurări de sănătate au dreptul la un pachet de servicii medicale (de bază pentru cei asigurați și minimal pentru cei neasigurați), fiind astfel protejați față de costurile serviciilor medicale în caz de boală sau accident, nu există nicio rațiune pentru care persoanele respective să fie obligate să suporte costurile cheltuielilor medicale atunci când vătămarea corporală a fost cauzată prin fapta culpabilă a unui terț.

2. În ceea ce privește posibilitatea instituirii obligației autorului vătămării la suportarea cheltuielilor de spitalizare și tratament medical de care a beneficiat persoana vătămată, în situația în care acesta este cunoscut, ICCJ a statuat că „*Dreptul furnizorului de servicii medicale de a solicita pe cale civilă obligarea autorului vătămării la plata cheltuielilor de spitalizare și tratament medical de care a beneficiat persoana vătămată este un drept distinct, prevăzut prin legea specială în patrimoniul unității medicale și care nu poate fi stins printr-un acord între victimă și autorul agresiunii.*

Ca atare, unitatea sanitară va putea să își exercite dreptul de a recupera cheltuielile de spitalizare și tratament medical efectuate cu îngrijirea victimei în cadrul unui proces civil separat de procesul penal, îndreptat împotriva autorului vătămării, însă, în litigiul civil, va trebui să dovedească existența elementelor răspunderii civile delictuale: fapta ilicită,

prejudiciul, raportul de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu și vinovăția pârâtului”.

Față de cele menționate, menționăm că în aplicarea dispozițiilor *Deciziei nr. 22/2017*, conform art. 517 alin. (4) din *Codul de procedură civilă*, rezultă că analiza *de plano* în speța de față se va raporta pe de o parte la acordarea serviciilor medicale persoanei asigurate în condițiile prevăzute de lege, iar pe de altă parte va avea în vedere recuperarea contravalorii acestor servicii de către furnizorul de servicii medicale spitalicești de la persoanele care prin faptele lor aduc daune sănătății altei persoane, precum și daune sănătății proprii persoane, din culpă.

Astfel, sub aspectul acordării serviciilor medicale persoanei asigurate, în situația de față, persoana asigurată beneficiază de toate drepturile care rezultă din asigurarea socială de sănătate, iar în relația contractuală cu casa de asigurări de sănătate, furnizorului de servicii medicale spitalicești îi incumbă obligațiile prevăzute la art. 7 din Anexa nr. 2 la *Hotărârea Guvernului nr. 140/2018 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2018-2019*, precum și cele prevăzute în contractul de furnizare de servicii medicale spitalicești încheiat cu casa de asigurări de sănătate.

3. În ceea ce privește perspectiva posibilității de recuperare a sumelor efective ocazionate de asistența medicală acordată de către furnizorul de servicii medicale spitalicești, precizăm că legiuitorul a recunoscut dreptul acestor furnizori de a recupera de la autorul vătămării în cadrul unui proces civil separat de procesul penal cheltuielile de spitalizare și tratament medical efectuate cu îngrijirea victimei, însă, astfel cum a statuat ICCJ în litigiul civil, furnizorul de servicii medicale va trebui să dovedească existența elementelor răspunderii civile delictuale: fapta ilicită, prejudiciul, raportul de cauzalitate dintre fapta și prejudiciu și vinovăția pârâtului.

În consecința, față de dispozițiile de strictă aplicare și interpretare ale *Deciziei nr. 22/2017*, apreciem că:

- persoana care a suferit o vătămare corporală prin fapta altuia nu poate fi obligată, către furnizorul de servicii medicale, la plata cheltuielilor de spitalizare și tratament medical de care a beneficiat în cadrul unității medicale respective, potrivit legii, în limitele pachetului de bază ori minimal, după caz, în situațiile în care autorul vătămării nu a fost identificat sau persoana vătămată nu a formulat sau și-a retras plângerea prealabilă;

- în vederea recuperării sumelor menționate, în sarcina spitalului incumbă obligația de a face dovada acordării serviciilor medicale către asigurat și totodată dovada existenței cumulative a elementelor răspunderii civile delictuale în condițiile prevăzute de lege.

4. Răspunderea civilă delictuală este generată de obligația civilă de reparare a prejudiciului cauzat de o faptă ilicită. Codul civil reglementează la art. 1357 și următoarele, răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie, iar la art. 1373 – răspunderea comitenților (persoanele care direcționează, supraveghează și controlează activitatea altei persoane) pentru faptele prepușilor (persoanele care au obligația de a urma îndrumările și directivele primite de la comitent). În cazul în care, prin fapta ilicită, au fost încălcate și norme de drept penal, iar fapta întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni, în cauză este antrenată și răspunderea penală a persoanei vinovate, alături de răspunderea civilă.

Prin raportare la normele generale din Codul civil, precum și ale art. 15 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, considerăm că soluția legislativă propusă în inițiativa legislativă nu se integrează în reglementarea prevăzută de art. 320, în forma în vigoare.

În fapt, textul propus nu instituie o exceptare propriu-zisă ci, mai degrabă, o „interpretare” a normelor legale (neclară și imprecisă).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului